

L'ocupabilitat juvenil

SPUNI2026

Setmana del Parlament Universitari

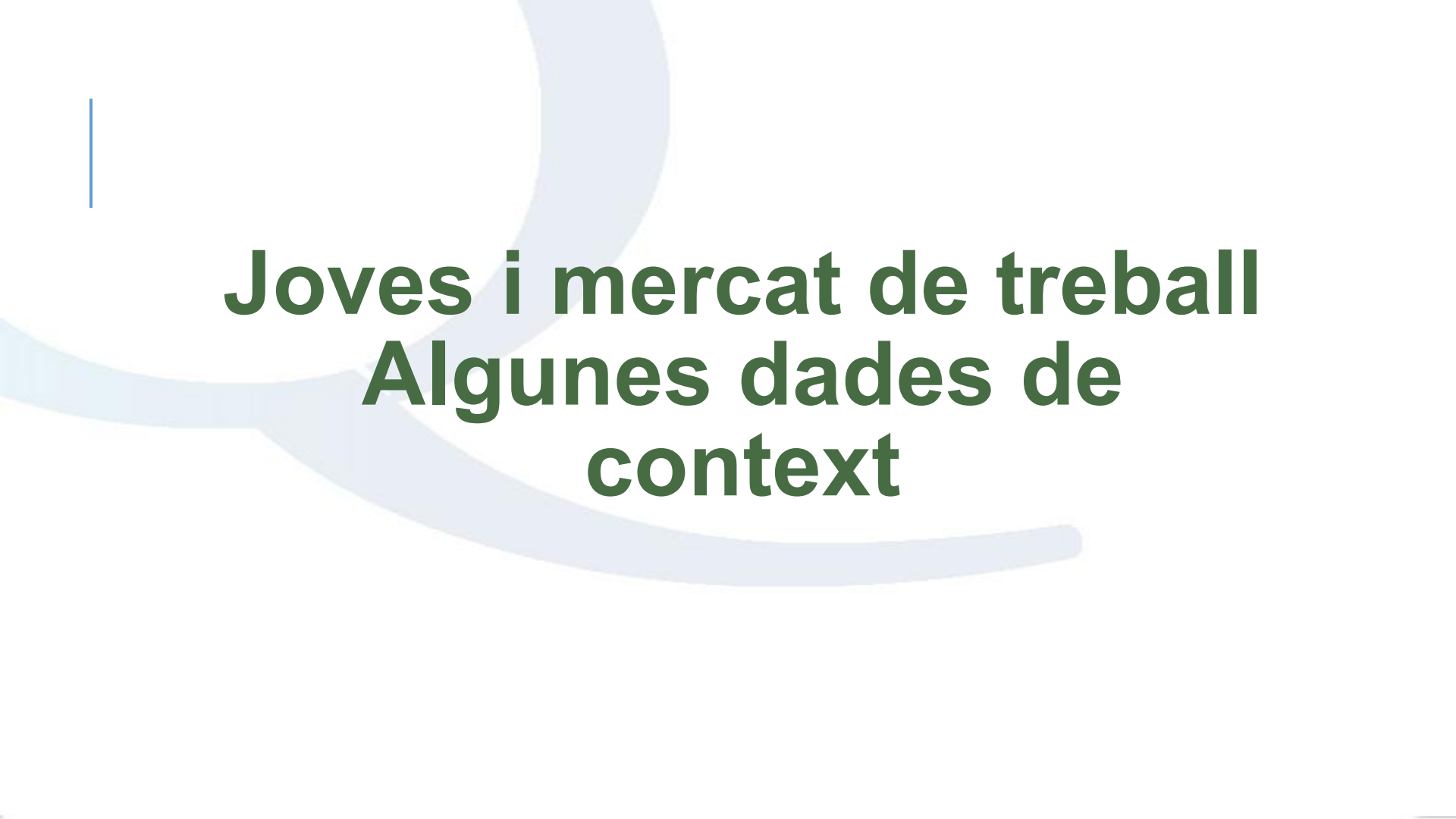
Joan-Miquel Verd
Centre d'Estudis Sociològics sobre la
Vida Quotidiana i el Treball (QUIT)
Institut d'Estudis del Treball (IET)

Què entenem per ocupabilitat?

- Ocupabilitat individual (*empleabilidad*)
 - Potencial d'inserció laboral, característiques, o competències per a l'ocupació de l'individu
- Ocupabilitat estructural (*ocupabilidad*)
 - Oportunitats d'ocupació que presenta el mercat laboral per a la inserció laboral. Probabilitat estadística de trobar una ocupació.

Què es pot fer per a millorar l'ocupabilitat?

- Individualment (*ocupabilitat individual*)
 - Programes i “polítiques d'ocupació” que normalment no incideixen en els factors estructurals. Sovint s'incideix únicament en la *formació*. Poden acabar culpabilitzant a les persones.
 - Tenen poca incidència en altres factors de desigualtat
- Estructuralment (*ocupabilitat estructural*)
 - Polítiques de mercat de treball. Polítiques industrials. Polítiques educatives.

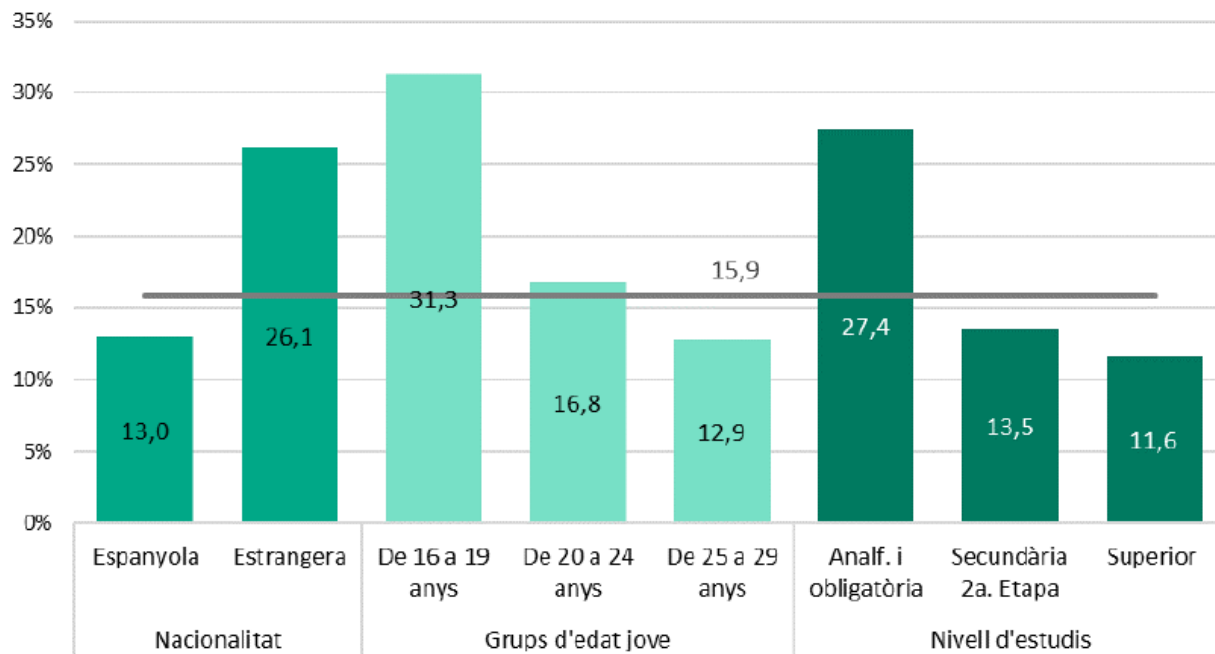

Joves i mercat de treball

Algunes dades de context

Característiques sociodemogràfiques de la població jove aturada

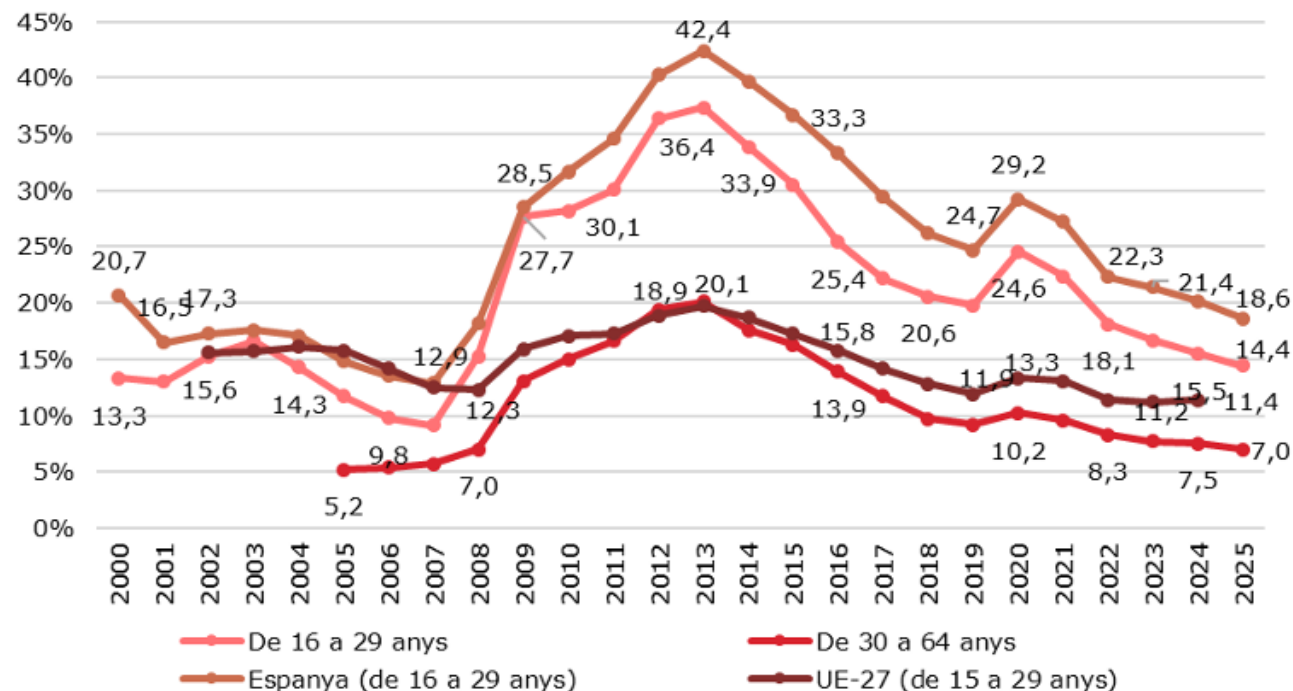
Gràfic 10. Taxa d'atur juvenil segons nacionalitat, grups d'edat i nivell d'estudis.
Catalunya, primer trimestre de 2026

Font: Enquesta de Població Activa. Dades per Catalunya. Observatori Català de la Joventut

Evolució de la taxa d'atur

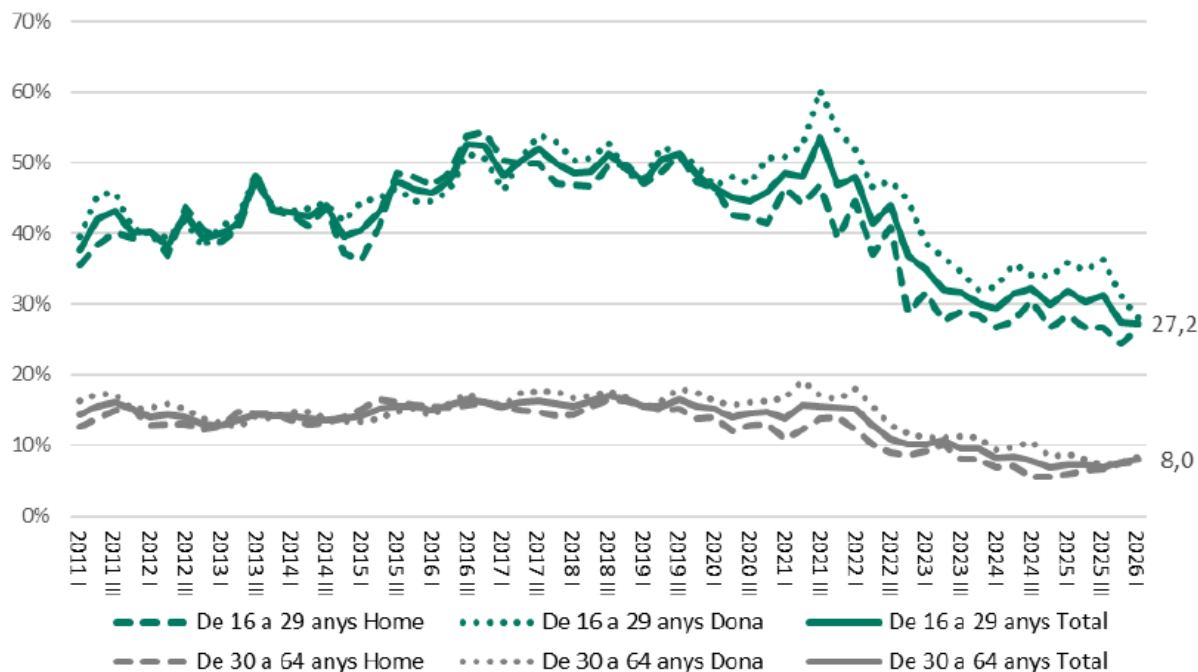
Gràfic 14. Taxa d'atur segons el grup d'edat. Població activa. Catalunya, Espanya i la UE-27, 2000-2025. Percentatge

Font: Enquesta de Població Activa. Dades per Catalunya. Observatori Català de la Joventut

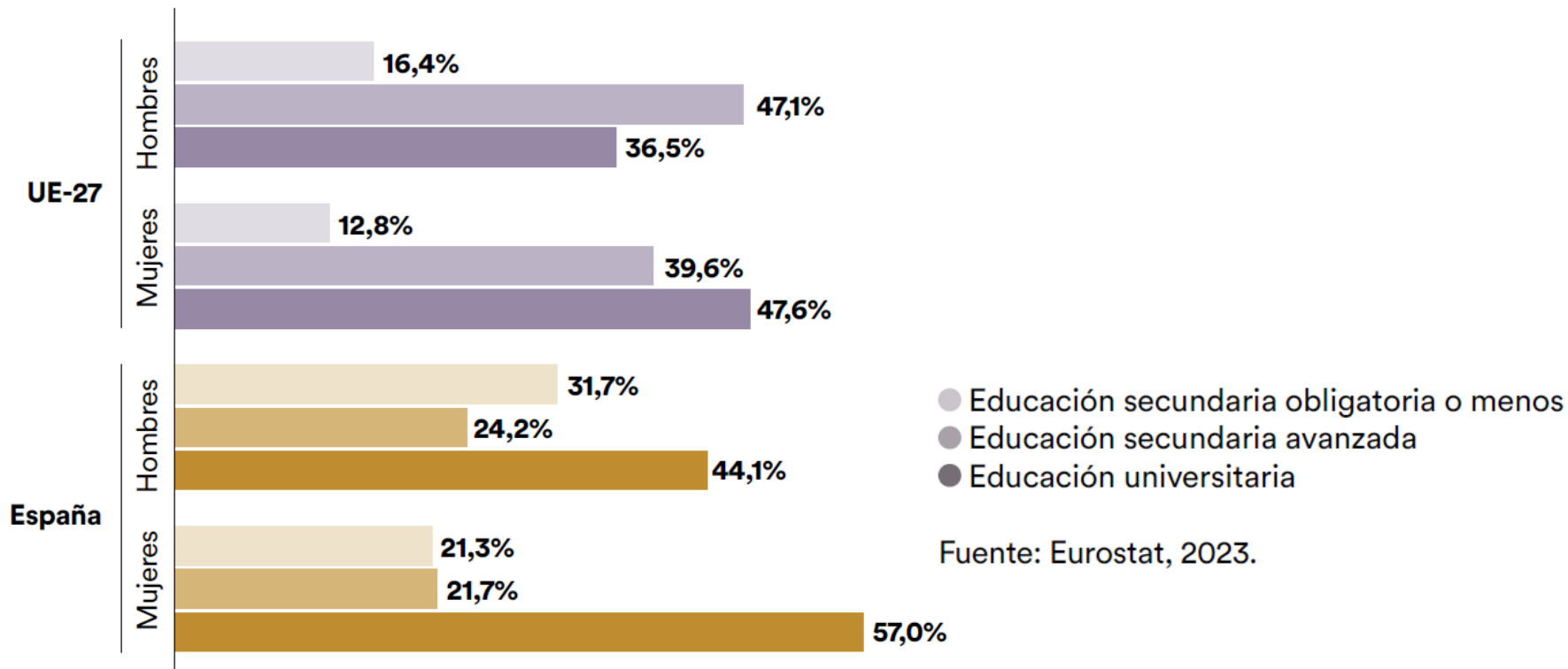
Evolució de la taxa de temporalitat

Gràfic 6. Evolució trimestral de la taxa de temporalitat entre la població ocupada assalariada segons grup d'edat, per sexe. Catalunya, 2011-2026

Font: Enquesta de Població Activa. Dades per Catalunya. Observatori Català de la Joventut

Polarització dels nivells de formació

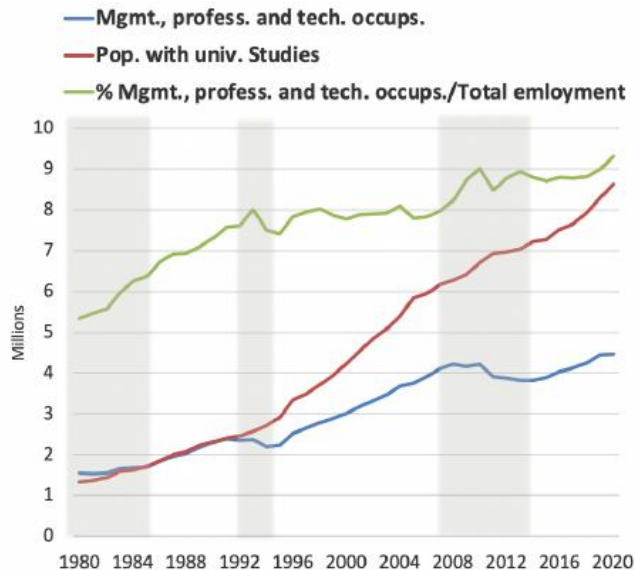

Font: Boertien, D. (2024) "Indicadores sobre juventud". *Jóvenes, oportunidades y futuros*.
Observatorio Social LaCaixa

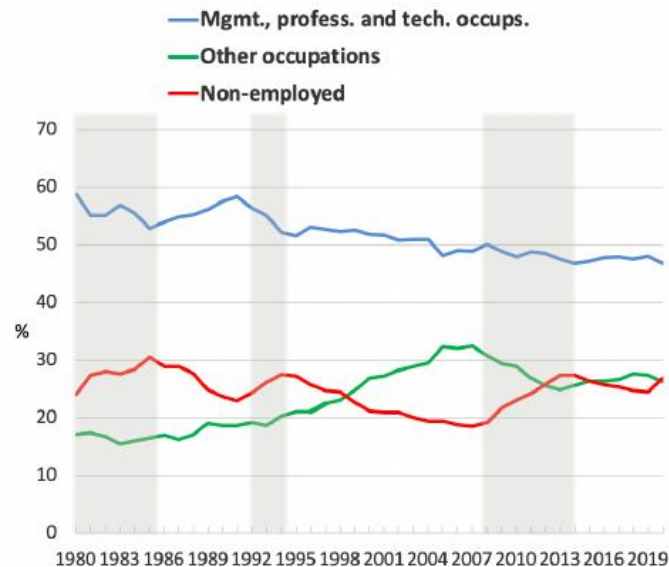
Sobrequalificació de la població jove

Fig. 6: High-skilled occupations and population with university studies, 1980-2020

(a) Employment in high-skilled occupations and population with university studies

(b) Share of population with university studies in high- skilled occupations, in other occupations, and and non-employed

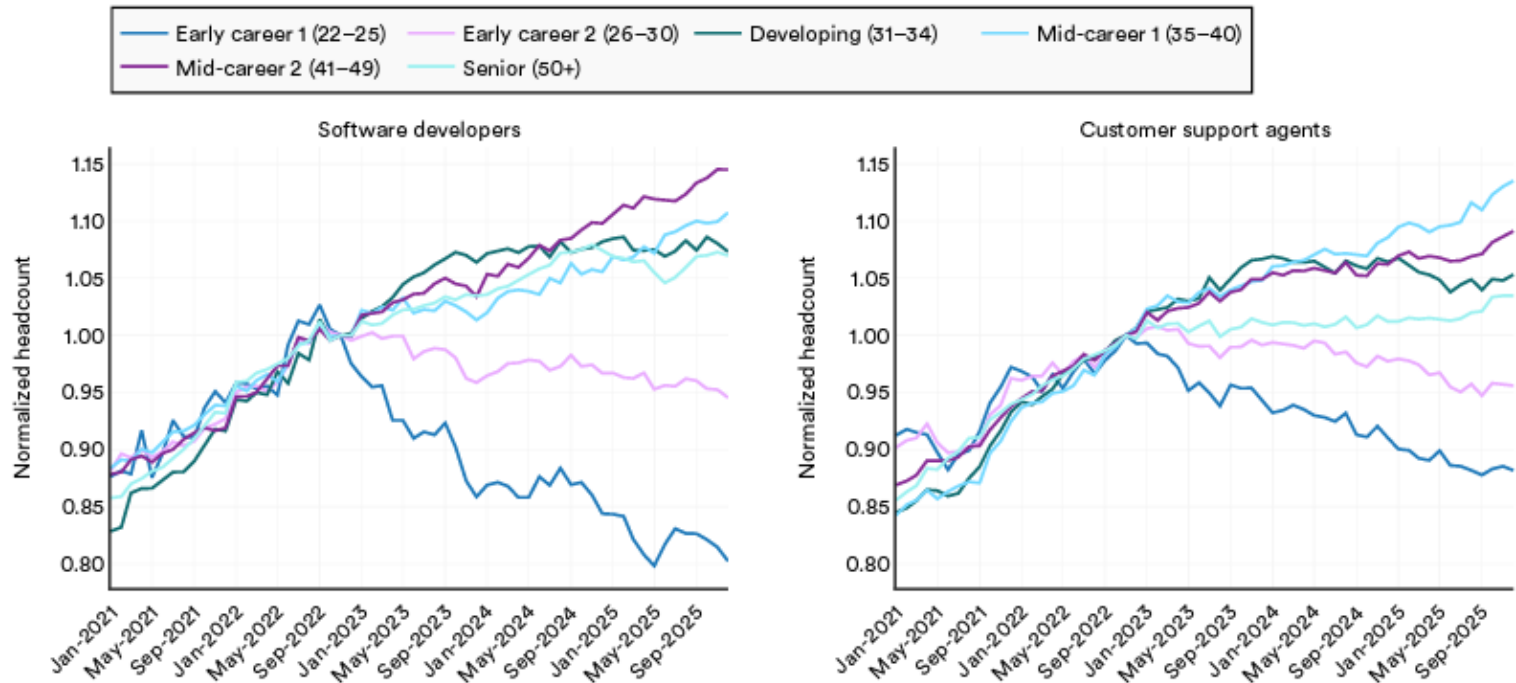

Font: Bentolila et al. (2021) *Lost in Recession: Youth Employment and Earnings in Spain*. FEDEA. Estudios sobre la Economía Española - 2021/12. Fig. 6.

Canvis en la demanda en el mercat de treball

Normalized headcount trends by age group for software developers and customer service agents, 2021–25

Source: Brynjolfsson et al., 2025 | Chart: 2026 AI Index report

Alguns elements explicatius

Alguns elements explicatius

- La segmentació del mercat laboral i “l'especialització productiva” en el sector serveis de baixa productivitat
- Les variables “clàssiques” de desigualtat (nivell d'estudis, gènere, origen ètnic o racialització) segueixen marcant diferències
- Polarització entre *insiders* i *outsiders*? (precàries i estables)
- Polarització entre persones joves i adultes (“tap generacional”)

Temporalitat i precarietat no són el mateix (1)

	Temporary employment trajectory	Precarious trajectory
Most characteristic events experienced during the recession (above-average)	Temporary employment	Short odd jobs Unemployment Inactivity
Experience of unemployment during the recession	Short-term unemployment (less than a year)	Long-term unemployment (one year or more)
Socio-demographic characteristics of individuals in the cluster	20–29 years old Parents: Skilled and semi-skilled workers	20–29 years old Education: Compulsory or less Born abroad Parents: Low-skilled workers

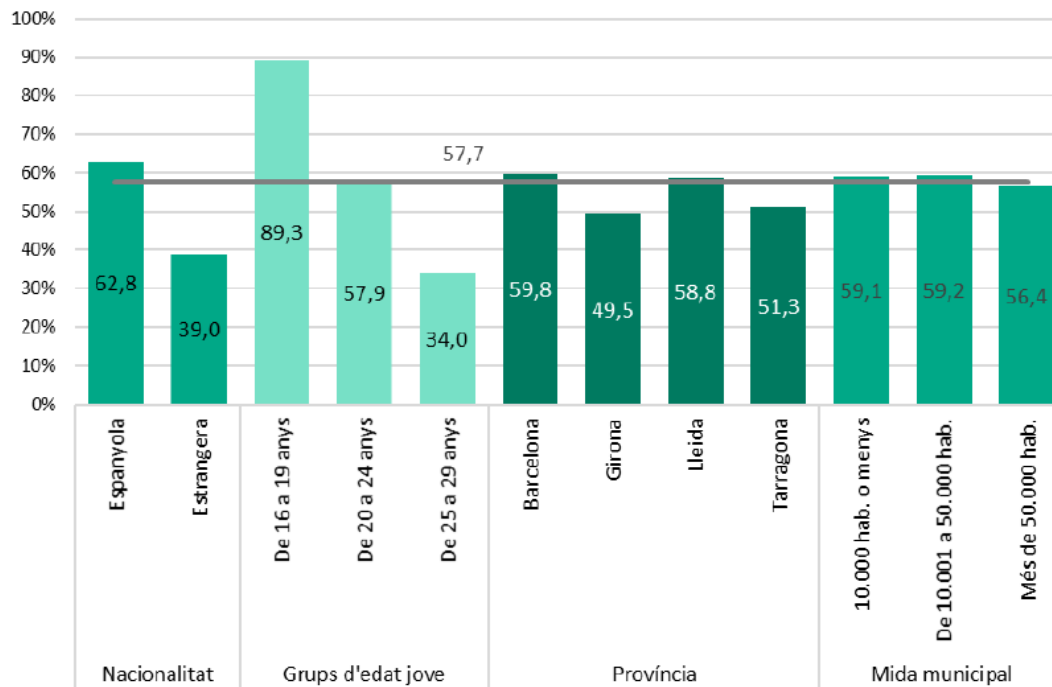
Font: Verd, Bolívar i Barranco (2019): "Youth unemployment and employment trajectories in Spain during the Great Recession: what are the determinants?". *Journal of Labour Market Research*, 53:4

Temporalitat i precarietat no són el mateix (2)

- La precarietat està molt associada al nivell d'estudis (que alhora s'associa a l'origen social)
- Un 10,5% de joves entre 15 i 29 anys amb estudis primaris o menys són NEET
- Un 40% dels joves NEET espanyols són aturats de llarga durada

Estudis i característiques sociodemogràfiques de la població jove

Gràfic 14. Joves que estudien segons nacionalitat, grups d'edat, província i mida municipal. Catalunya, primer trimestre de 2026

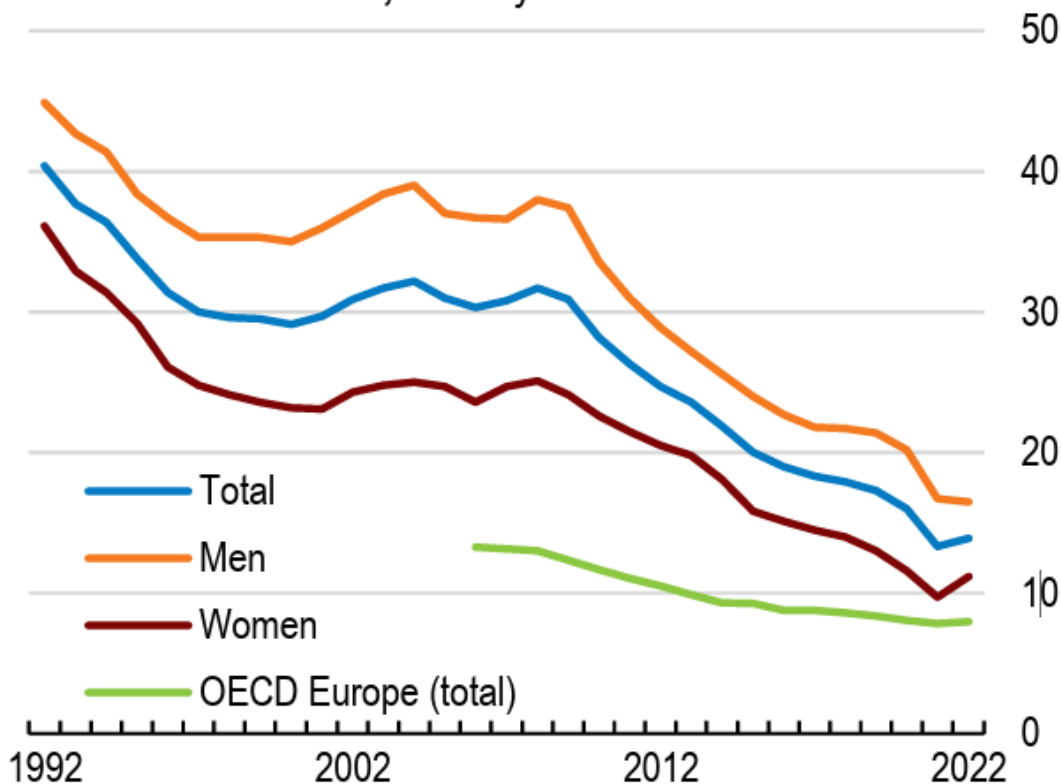
Font: Enquesta de Població Activa. Dades per Catalunya. Observatori Català de la Joventut

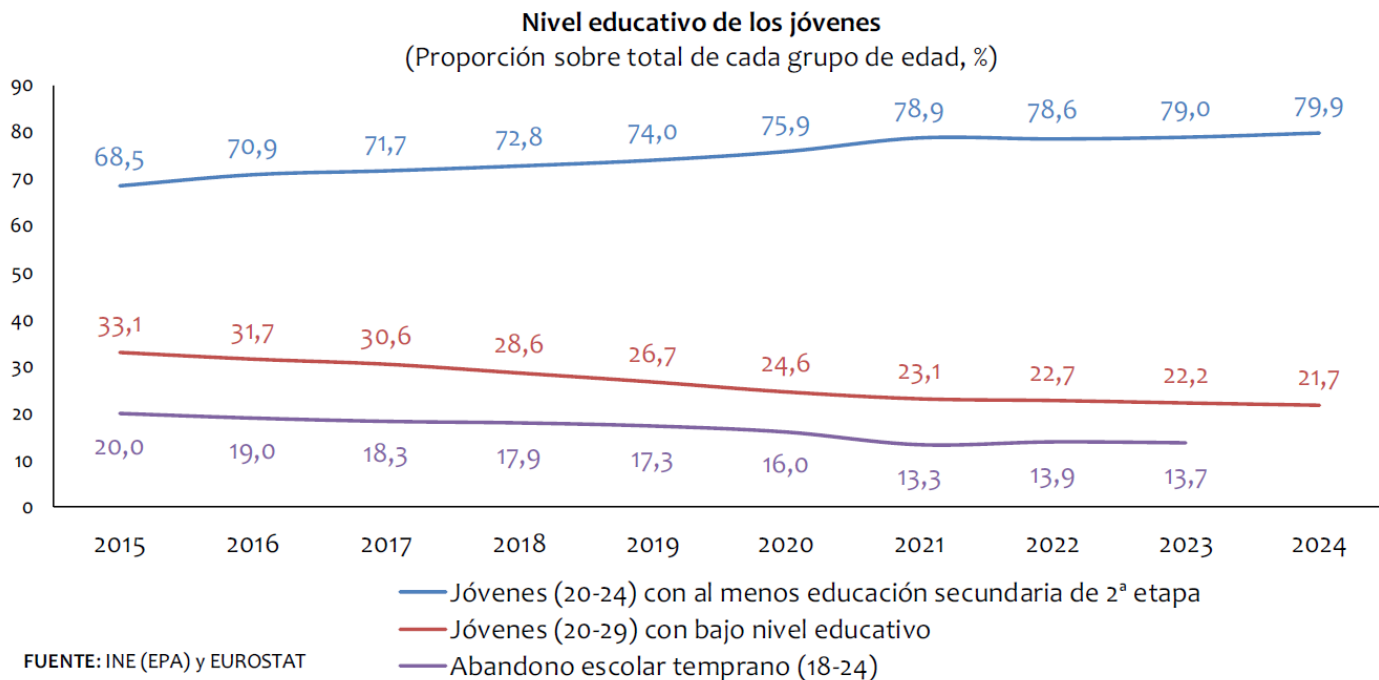
Algunes reformes realitzades

Abandona- ment escolar prematur

B. Early school leavers
%, 18-24 year-olds

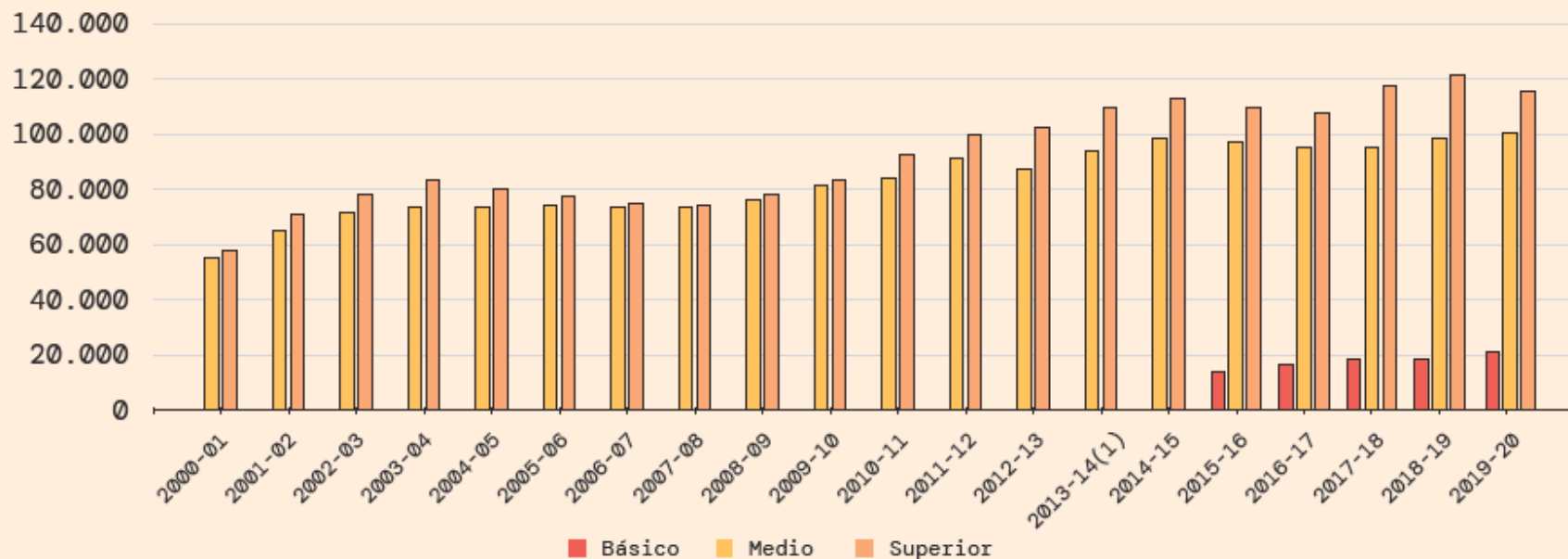
Increment de l'educació secundària no obligatòria

Font: Secretaría de Estado de Trabajo (2024) *Informe jóvenes y mercado de trabajo*. Nº 44 , 2024 T4.
Gobierno de España

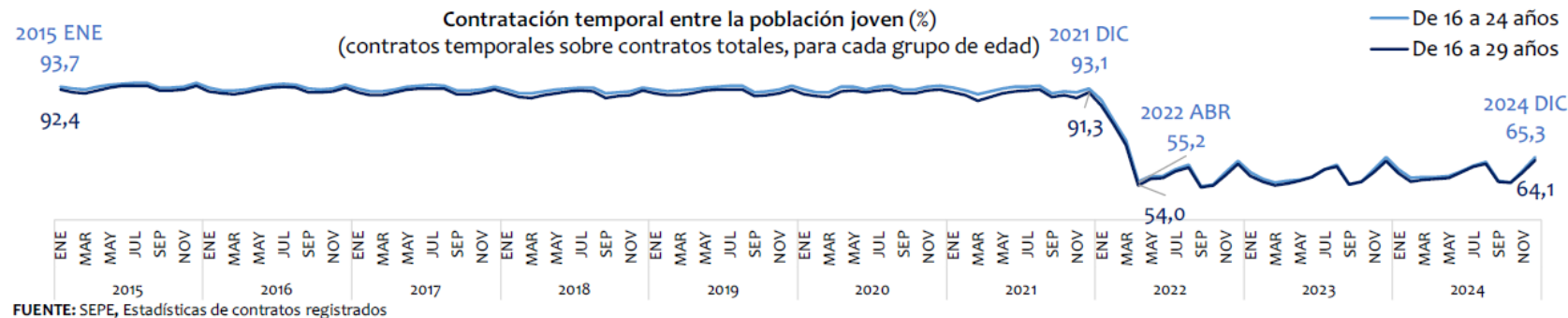
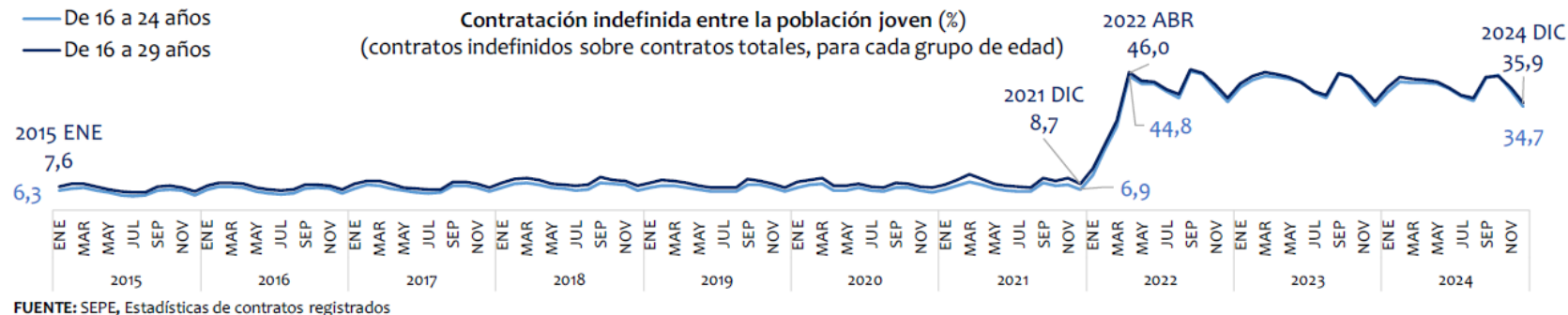
Alumnat en estudis de Formació Professional

Gráfico 24: Alumnado que termina los estudios de Formación Profesional, por grado.

Font: Ayuda en Acción (2023) Estudio prospectivo sobre Empleo y Juventud en España

Evolució de la contractació temporal

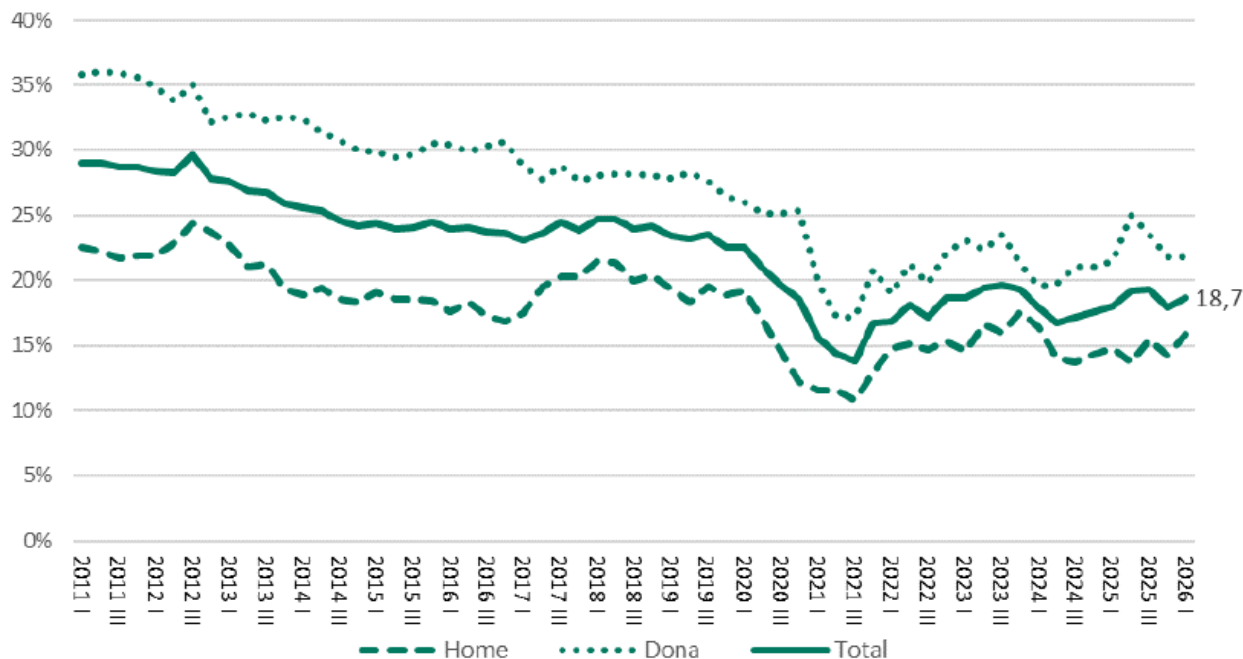

**Així i tot...
queda molt per fer**

Evolució de la taxa d'emancipació

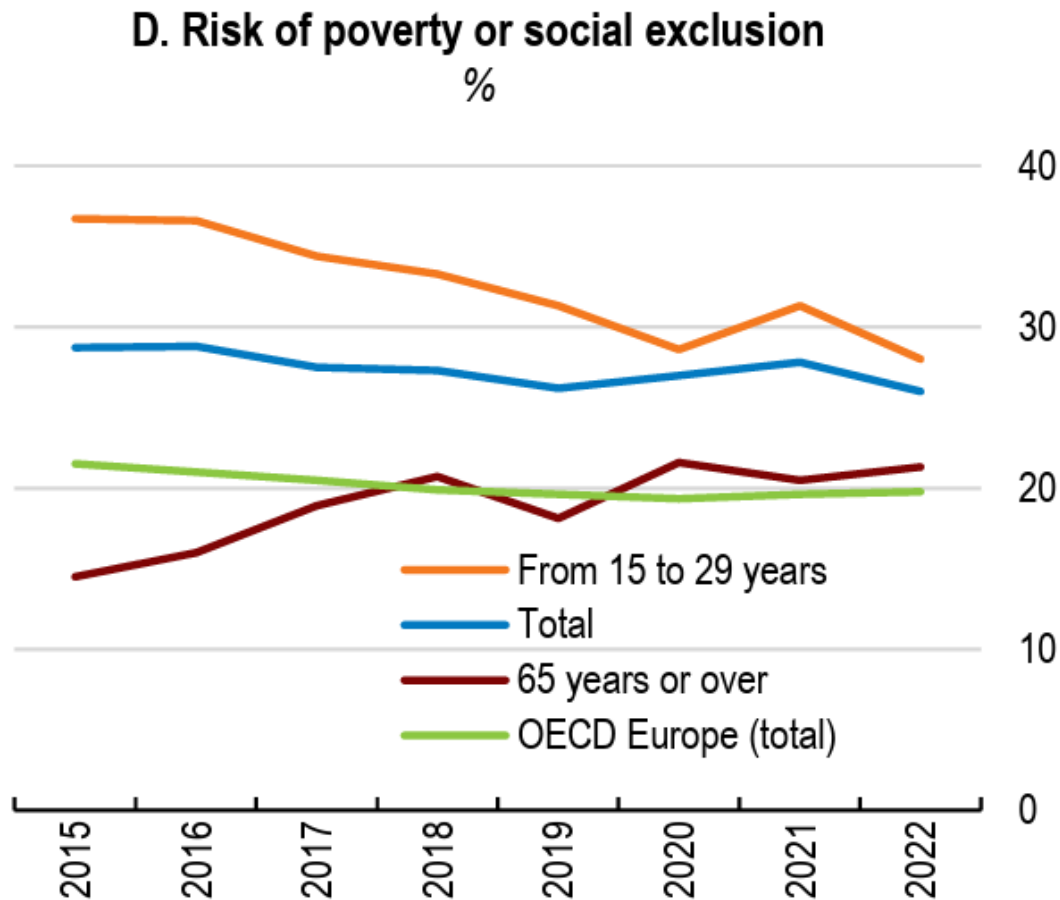
6.1. Taxa d'emancipació

Gràfic 15. Evolució trimestral de la taxa d'emancipació, per sexe. Catalunya, 2011-2026

Font: Enquesta de Població Activa. Dades per Catalunya. Observatori Català de la Joventut

Risc de pobresa per grups d'edat

La qualitat de l'ocupació és dolenta

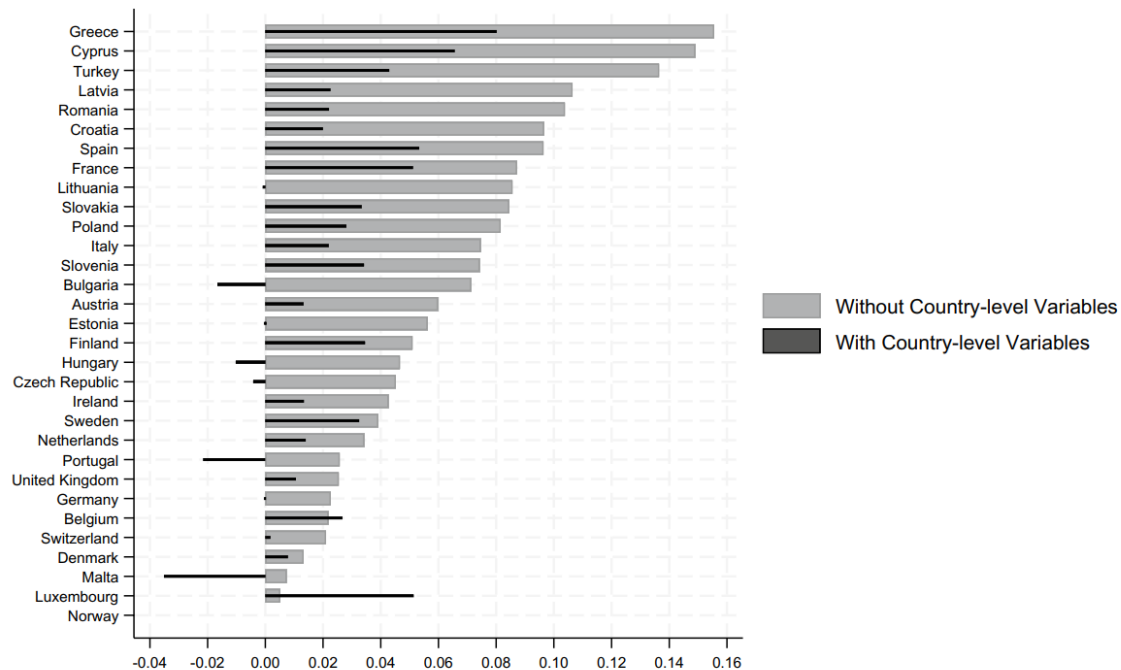

Fig. 2 Proportion in Bad Jobs (Reference Country: Norway). Note: The reference country is Norway, where only 2 per cent of jobs are bad jobs. The without-controls proportions represent the coefficients of country from the following regression equation: a) $Y_i = \alpha + \beta_1 \text{Country}_i + \varepsilon_i$. The with-controls proportions are the average country-wide residuals from model (7) in Table 5

Font: Green, F., Lee, S. (2024) “‘Bad Jobs’ in Europe: Derivation and Analysis of a Wellbeing-Related Job Quality Threshold”. *Applied Research Quality Life*, 19: 3305–3334

Les baixes laborals voluntàries creixen

CRECIMIENTO DEL % DE TRABAJADORES A JORNADA COMPLETA QUE QUIEREN CAMBIAR DE TRABAJO (2019-2024)

Font: Encuesta de Población Activa. Dades treballades per *El Mundo* (20/03/25)

Gràcies!